

Docentenhandleiding "Olie"

Leuk dat je aan de slag gaat met het lesmateriaal van Greenpeace! Met dit materiaal wordt de kennis en het bewustzijn van leerlingen vergroot over olie, de verwerking van olie en de mogelijke gevaren van oliewinning. Dit materiaal is geschikt voor de bovenbouw van het basisonderwijs. "Olie" is een verdiepingsopdracht bij het lesmateriaal "Het klimaat en de Noordpool" en kan door leerlingen individueel gemaakt worden. Deze docentenhandleiding biedt alle informatie bij het lesmateriaal. Veel plezier met de les!

Inhoud

Aansluiting bij het curriculum	1
Het lesmateriaal	1
Vorbereiding en materialen	1
Waarom Greenpeace educatie?.....	1
Bijlage 1: aansluiting bij lesmethode en kerndoelen	2
Bijlage 2: antwoordvel	3
Bijlage 3: de links.....	4

Aansluiting bij het curriculum

Het lesmateriaal "Olie" is ontwikkeld voor groep 6 t/m 8. Het materiaal valt binnen het thema "Wereldoriëntatie" en kan als verdieping of vervanging dienen bij de lesmethode voor Natuur en techniek of Aardrijkskunde. In bijlage 1 zie je precies op welke hoofdstukken van de lesmethoden het aansluit. Ook staan daar de kerndoelen omschreven waar het materiaal op aansluit.

Het lesmateriaal

Het materiaal is ontwikkeld ter verdieping van "[Het klimaat en de Noordpool](#)". Dit lesmateriaal bestaat uit 3 onderdelen: Noordpool (30 minuten), klimaatverandering (15 minuten) en de oplossingen (45 minuten). Bekijk de [docentenhandleiding](#) voor een uitgebreide omschrijving. Het lesmateriaal "Olie" kan klassikaal behandeld worden of individueel worden gemaakt. Het lesmateriaal Olie duurt ongeveer 30 minuten.

- De leerlingen onderzoeken hoe olie gewonnen wordt en kunnen 3 mogelijke risico's noemen.
- De leerlingen kunnen 8 landen op de wereldkaart aanwijzen waar olie geboord wordt.
- De leerlingen kunnen 7 producten noemen waar olie voor gebruikt wordt en hoe dit duurzamer kan.

Vorbereiding en materialen

- **De les "Olie"**
Als het klassikaal ingezet wordt, kan de les getoond worden op digibord of beamer. Als de opdracht individueel gemaakt wordt, kan de les op tablet of computer geopend worden. Dit is nodig om de opdrachten en filmpjes te laten zien. **Download het lesmateriaal en open het in PDF** (niet in je internet browser!). **Test vooraf of alle links het doen.** Heb je moeite met het openen van de links, kijk dan in bijlage 3.
- **Het werkblad**
De leerlingen vullen alle antwoorden in op een werkblad. Print daarvoor voor elke leerling het werkblad uit. Het werkblad kunnen de leerlingen mee naar huis nemen.
- **Een aantal atlassen of wereldkaarten**
De leerlingen moeten een aantal landen opzoeken. Dit kan eventueel ook digitaal via maps.google.nl.

Waarom Greenpeace educatie?

De toekomst van de aarde ligt niet alleen in onze handen, maar ook in die van de kinderen en jongeren van vandaag. Bijna de helft van de wereldbevolking is jonger dan 25 jaar. Hoe denken zij

over het milieu en hoe gaan zij (straks) om met onze kwetsbare aarde? Vrijwel iedereen vindt duurzaamheid belangrijk. Maar hoe geef je daar in de klas vorm als er weinig tijd is en de lesmethodes en toetsen niet altijd voldoen?

Greenpeace helpt docenten om duurzaamheidsthema's in de klas te brengen. Omdat leerlingen het recht hebben te leren over de wereld waar zij in leven. En omdat kinderen zelf een steentje bij kunnen dragen voor een groenere planeet.

Wilt u vaker aan de slag met Greenpeace educatie? Kijk dan op www.greenpeace.nl/docenten. Omdat wij docenten willen stimuleren om aandacht te besteden aan het milieu, bieden wij de materialen kosteloos aan. Wel stellen wij [een vrijwillige bijdrage](#) voor de materialen zeer op prijs. Greenpeace neemt geen subsidies van overheid en bedrijven aan en heeft enkel bestaansrecht dankzij de bijdrage van haar donateurs.

Heeft u vragen, opmerkingen of feedback over Greenpeace educatie? Mail dan naar educatie.nl@greenpeace.org.

Bijlage 1: aansluiting bij lesmethode en kerndoelen

Methodes	Groep	Hoofdstuk
Leefwereld	6	"Zuinig met energie"
Leefwereld	7	"Zorg voor de natuur"
Leefwereld	8	"Milieuvriendelijke school", "Er gaat me een lichtje op", "Een duurzame school", "Kies voor je toekomst"
Natuurlijk	6	"Zonder energie staat alles stil"
Natuurlijk	7	"Energiegebruik"
Natuniek	8	"Costa del Holland"
In Vogelvlucht	8	"Energie"
Wijzer door natuur en techniek	8	"Nieuwe energie"
Argus Clou Natuur en Techniek	8	"Ruimteschip aarde", "(On)beperkt houdbaar"
Argus clou - Aardrijkskunde	6	"Nederland en het water", "Een kijkje onder de grond"
Argus clou - Aardrijkskunde	7	"Van poolijs tot zonnebrand", "De oertijd in je tank",
Grenzeloos	6	"Dreiging van water"
Meander	6	"Water", "Streken en klimaten"
Meander	7	"Onderweg", "Waterland"
Meander	8	"Werk en energie", "Streken en klimaten"
De Blauwgroene Planeet	6	"Kan jouw school overstromen?", "Woon jij straks op een woonboot?"
De Blauwgroene Planeet	7	"Kan een werelddeel krimpen?"
De Blauwgroene Planeet	8	"Kun je de aarde opmaken?"
GEOBAS	6	"Vechten tegen het water", "Het waddengebied"
GEOBAS	7	"Industrie in Duitsland"
GEOBAS	8	"Van regenwoud naar pool", "Een reus ontwaakt"
Wijzer door de wereld	7	"Weer en klimaat in Europa", "Werken in Europa"

Het lesmateriaal sluit aan bij de volgende **kerndoelen**:

Kerndoel 39- Leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu

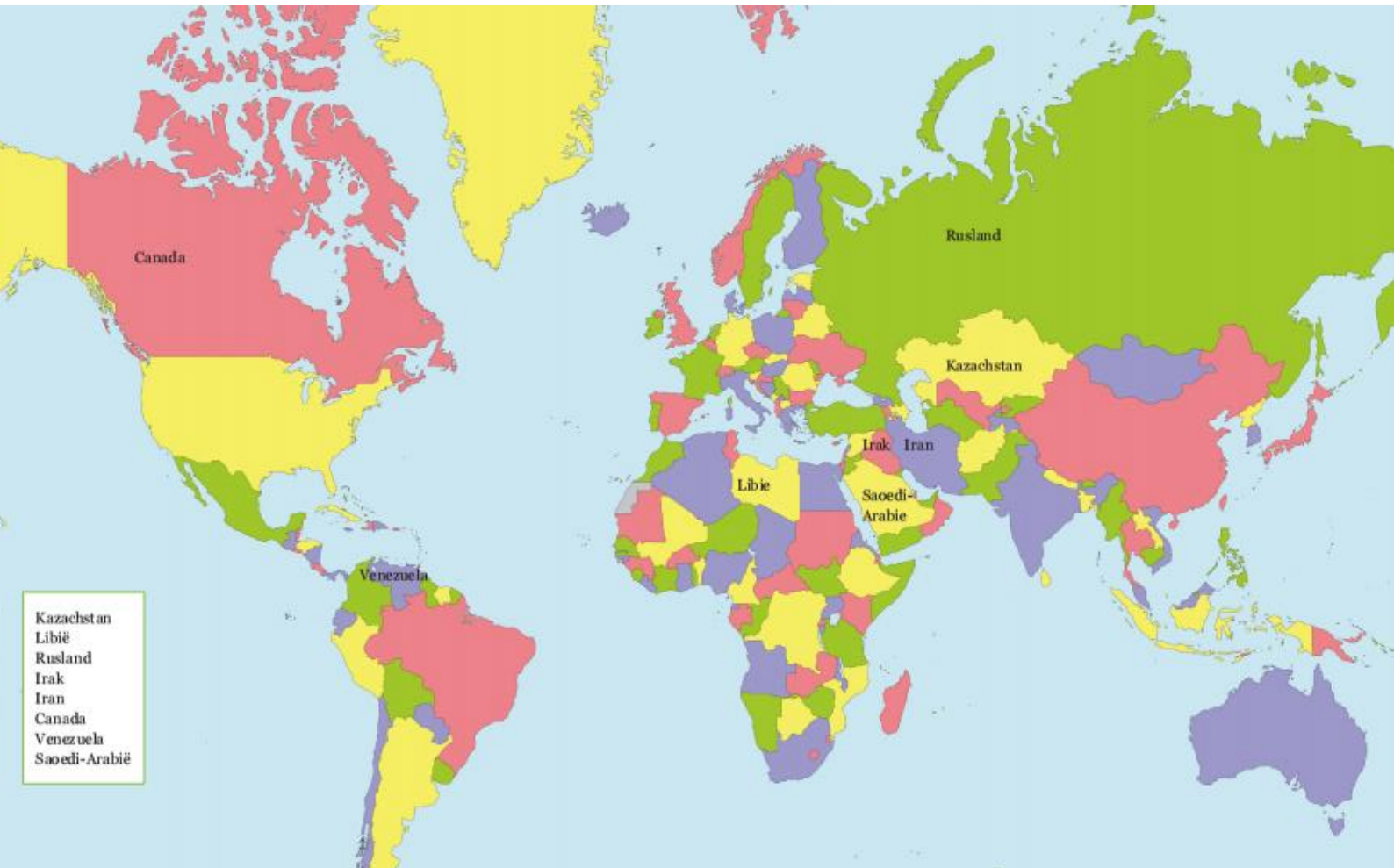
Kerdoel 44 - De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.

Kerdoel 49 - De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren.

Kerdoel 50 - De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

Bijlage 2: antwoordvel

1. Ter beoordeling van de docent.
2. Ter beoordeling van de docent. Antwoorden zijn bijvoorbeeld: milieuvervuiling; een olielek; dieren komen onder de olie en/of sterven; financiële schade; brand
Extra opdracht: Zuid-Soedan ligt overhoop met Noord-Soedan. De grens tussen de twee landen loopt dwars door grote olievelden heen. De pijpleidingen om die olie van Zuid-Soedan af te voeren lopen door Noord-Soedan heen. Het noorden vraagt veel geld voor het gebruik van die pijpleidingen, te veel geld volgens de regering van Zuid-Soedan.
- 3.

4. Ter beoordeling van de docent. Goede voorbeelden zijn bijvoorbeeld: boterhamzakje – brodtrommel mee.

Bijlage 3: de links

Filmpjes:

Filmpje Olie: http://www.schooltv.nl/no_cache/video/crid/20030623_aardolie02/

Nieuws over Soedan:

<http://www.rtlxl.nl/#!/rtl-nieuws-132237/be3c41c5-ec64-4eb2-bb41-cf5d53d18bc6~>

SchoolTV "Verwerken van aardolie": http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20030623_aardolie04

Website:

Schone energie quiz: <http://www.greenpeace.org/gpkids/nl/quiz/energie-quiz/>

Ideeën plaatsen: <http://www.greenpeace.org/gpkids/nl/kom-in-actie/denk-mee/>

Wat kinderen kunnen doen: <http://www.greenpeace.org/gpkids/nl/kom-in-actie/Wat-kan-jij-doen/>

Spreekbeurten: <http://www.greenpeace.org/gpkids/nl/spreekbeurten>